

Після проголошення незалежності 1991 року перед Україною постало важливе завдання захисту та розвитку національної культури, проведенні раціональної державної політики, спрямованої на зміцнення світоглядних основ суспільства з урахуванням традиційних українських цінностей. Нажаль, економічні кризи, політична нестабільність суттєво загальмували процес культурної модернізації.

Актуальні проблеми у сфері культури включають: низький рівень культури та духовності суспільства; низький рівень державного фінансування; занепад вітчизняного кінематографу, книгодрукування, мистецтва; охорона та популяризація історичних пам'яток; спекуляція питаннями мови, історії та релігії.

Відсутність чітких державних кроків з відродження української культури призвели до помітного занепаду суспільної моралі, втрату моральних цінностей, зміну світогляду від первинних основ духовного розвитку до безвідповідального споживання матеріальних благ. Ці тенденції яскраво простежуються як у повсякденній культурі спілкування більшості громадян, так і низькому рівні політичної культури та свідомості суспільства, неможливості консолідації зусиль для вирішення спільних проблем. Більшість українців не вірить у можливість покращення ситуації в державі, молодь не має моральних авторитетів та достойних прикладів для наслідування.

Подібний стан багато в чому зумовлений слабким державним фінансуванням галузі культури, яка самостійно не може протистояти загрозливим тенденціям до її утисків, створення загального відчуття байдужості до історичних традицій та утвердження стереотипу матеріального споживання над ідейним створенням, популяризація культури сили, багатства та влади.

Державна культурна політика має бути орієнтованою на забезпечення, підтримку та розвиток традиційних українських духовних цінностей. Всебічно сприяти відновленню та утвердженню цінностей солідарності, взаємодопомоги і патріотизму, проводити активну інформаційну політику з понять національного спадку (мови, звичаїв, традицій, цінностей). Рівноправним членом загальносвітового співтовариства можна стати лише тоді, коли цілеспрямовано буде розвиватися не лише економіка, а й культурний процес.

Пасічник А.І.

НУ ДПС України

ВНУТРІШНЯ ТА ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ГЕТЬМАНА П. СКОРОПАДСЬКОГО

Напевне, жоден з етапів Української революції не викликає стільки суперечок у дослідників, як Гетьманат 1918 р. під проводом Павла Скоропадського. Показовий приклад – в словнику-довіднику «Українське державотворення: невитребуваний потенціал» за редакцією О.М.Мироненка у одній статті політична діяльність Павла Петровича характеризується як

позитивна і надзвичайно корисна для українського державного будівництва, а в іншій – як антидержавна, антидемократична тощо. З іншого боку, не можна не визнати, що чимало кроків гетьмана викликали обурення сучасників і справедливу критику істориків. Все це доводить, що діяльність Павла Скоропадського була складною і неоднозначною, вона потребує подальшого свого вивчення, досі залишаючись актуальною.

Актуальність нашого дослідження полягає в необхідності теоретичного обґрунтування, всебічного аналізу, дослідження проблем та досягнень Держави Павла Скоропадського та порівнянні її з сучасною політичною ситуацією в Україні.

У роботі висвітлюється політика Гетьманату в історіографії, зокрема мемуари самого П.Скоропадського, в яких подаються характеристики соратників і політичних противників гетьмана, розглядаються основні напрямки політики. Проаналізовано ставлення радянської історичної науки до цього періоду історії, а також праці сучасних українських істориків з досліджуваної проблеми. Розглядається процес становлення гетьманського режиму, а також його взаємовідносини з різними соціальними та політичними групами, характеризуються видані гетьманом документи та закони.

Основна увага у роботі зосереджується на соціальній та економічній політиці П.Скоропадського, у першу чергу – на найбільш важливій аграрній сфері; простежуються основні заходи у сфері освіти, науки і культури; проаналізовано політику у військовій сфері, зокрема, спроби відтворення козацького стану; досліджується зовнішня політика гетьмана, у першу чергу – стосунки з країнами, що мали для України першочергове значення – Радянською Росією та державами Четверного союзу.

Проаналізувавши численні джерела, дійшли до таких висновків: по-перше, режим Гетьманату не можна вважати демократичним: він був встановлений шляхом воєнного перевороту за допомогою іноземних військ, а формальною основою послужило зібрання, що представляло абсолютно незначну частину населення України; по-друге, гетьманський режим являв собою хаотичне поєднання монархічних, республіканських і особливо авторитарних методів правління. Формальне проголошення громадянських прав не завадило новій владі вже в перші тижні свого існування позбавити будь-яких прав населення Української Держави. В соціальній політиці гетьмана простежується бажання забезпечити домінування держави над суспільним життям, для чого влада впроваджувала жорсткий адміністративний контроль, надзвичайні заходи у судовій та правоохоронній галузях.

Полтавцева О.

НТУ «ХП»

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ХРИСТИЯНСТВА НА РУСІ

Криза давньоруського язичництва примусила великого князя Володимира замислитись про релігійну реформу. Питання було в тому, якій з релігійних